

Relacions internacionals de l'Àsia Oriental

2014/2015

Codi: 101526

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500244 Estudis de l'Àsia Oriental	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Lluc Lopez Vidal

Correu electrònic: Lluc.Lopez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a fer un seguiment adient de l'assignatura, no és necessari haver cursat estudis de Ciència Política o Relacions Internacionals, però sí haver realitzat l'assignatura "Introducció a les Ciències Polítiques i Relacions Internacionals", tot havent assimilat els utilatges propis de les Ciències Polítiques i, en especial, de la disciplina de les Relacions Internacionals. Per a aquest fi, es recomana revisar els continguts teòrics i metodològics apresos a l'assignatura de primer curs. Com a manual de lectura prèvia es recomana:

Barbé, Esther. 2007. Relaciones Internacionales. Madrid: Tecnos.

Baylis, John, i Steve Smith, ed. 2011. The Globalization of World Politics. An introduction to internacional relations. Oxford: Oxford University Press.

D'altra banda, atès que la majoria de les lectures seran en anglès, és absolutament necessari un nivell adient de comprensió lectora d'aquest idioma per a un bon seguiment tant de les lectures obligatòries com de les complementàries. Sense aquest coneixement, no és possible fer un seguiment real de l'assignatura.

Objectius

L'assignatura de Relacions Internacionals de l'Àsia Oriental és, junt amb Política de l'Àsia Oriental, una de les assignatures del Grau en Estudis d'Àsia Oriental que tracten d'analitzar la realitat política de la zona, tant des d'una visió internacional, regional com nacional. La necessitat d'incloure una assignatura d'aquest tipus en uns estudis de caire multidisciplinaris respon a diferents justificacions. En primer lloc, qualsevol especialista de la zona geogràfica que s'estudia en aquest grau ha de tenir una idea clara de quina és la natura de les relacions internacionals de la regió, especialment pel que fa a la Xina, Japó, la Península de Corea, i l'actor extern per excel·lència, els Estats Units. En segon lloc, un estudi amb profunditat ens possibilita entendre les dinàmiques tant cooperatives com conflictives entre els actors de la zona.

L'objectiu principal de l'assignatura és analitzar tots aquells elements que conformen la realitat internacional de la zona: els actors, les estructures i els processos des d'un prisma dinàmic i no estàtic. D'aquesta forma, estudiarem quina és la naturalesa d'aquests actors, les seues relacions i el tipus de processos que estan tenint lloc a la zona

Competències

- Actuar seguint un codi deontològic propi de la pràctica professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Resoldre situacions de conflicte.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equip en un context internacional multilingüe i multicultural.
- Vetllar per la qualitat del propi treball
- onèixer i utilitzar els recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per recopilar, elaborar, analitzar i presentar informació en relació amb els estudis de l'Àsia oriental.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar seguint un codi deontològic propi de la pràctica professional.
2. Avaluar els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació per documentar-se i actualitzar els coneixements de ciències polítiques, economia i sociologia.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
5. Resoldre situacions de conflicte.
6. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
7. Treballar en equip en un context internacional multilingüe i multicultural.
8. Utilitzar eines diferents per a fins específics en el camp de les ciències polítiques, l'economia i la sociologia.
9. Utilitzar la terminologia específica de ciències polítiques, economia i sociologia.
10. Vetllar per la qualitat del propi treball.

Continguts

	F
Advertiments:	7
Aquesta és una assignatura bimodal. Això vol dir que combina les classes presencials amb l'ús de pàgines Web de docència a través del Campus Virtual de l'Autònoma Interactiva.	1
Cal llegir les lectures obligatòries (si no, no serien obligatòries, evidentment) i és molt recomanable llegir les lectures recomanades també (si no, no serien recomanades, evidentment).	1
A més de les lectures obligatòries, hi ha apunts i dossiers, disponibles al Campus Virtual, que cal consultar.	7
La docència d'aquesta assignatura té 5 bases:	2
<ul style="list-style-type: none"> • el material docent, els apunts i les lectures obligatòries, • les classes presencials; • el treball escrit; • les tutories, presencials o electròniques (per correu electrònic); • la participació en el Fòrum de l'assignatura. 	7 3 3
El "Fòrum" de l'assignatura és un espai que complementa l'espai de l'aula. Aquest Fòrum és un espai que ens permet organitzar consultes i debats sobre els temes relacionats amb l'assignatura. Permet la interacció entre alumne i professor, d'una banda, i entre alumnes, de l'altra. La participació al Fòrum és tant important com la lectura de la bibliografia, i és per aquesta raó que un 15% de la nota final de l'assignatura correspondrà a la participació activa al Fòrum. Ja que no hi ha classes presencials el segon semestre, tampoc no hi haurà Fòrum el segon semestre. Per tant, no hi ha segona convocatòria pel Fòrum de l'assignatura.	3 3 7
Perquè funcioni bé, aquesta docència requereix un seguiment regular i acumulatiu de part de l'alumne. Cal seguir l'ordre de lectures i d'activitats que consta al Material docent de l'assignatura. Aquest material docent proposa un desenvolupament ordenat i coordinat del temari de l'assignatura, que vol facilitar l'assimilació i la comprensió dels continguts de l'assignatura. Per tant, és molt important seguir i mantenir el ritme de presentació del material docent marcat per la proposta docent.	4 4 4

Tema 5. L'ordre de postguerra freda.

5.1 La fi de la guerra freda i la configuració d'un nou ordre.

5.2 La reemergència de la Xina

5.3 La "normalització" del Japó com a actor del sistema internacional.

5.4 La presència dels Estats Units

5.5 La Península Coreana i la diplomàcia nuclear de Corea del Nord.

5.6 L'11 S i els seus efectes en la zona de l'Àsia Oriental.

Tema 6. Les relacions conflictives i cooperatives en la postguerra freda.

6.1 Els conflictes latents a l'Àsia Oriental. Senkaku, Spratly i Takeshima

6.2 Els processos de cooperació a la zona d'Àsia Pacífic. El nou regionalisme. L'ASEM, APEC, i l'ASEAN.

Metodologia

L'avaluació consta de tres tipus de tasques diferenciades.

1) En primer lloc, l'estudiant haurà de realitzar un treball pautat que el professor proposarà a principi de semestre sobre alguns dels aspectes de l'assignatura.

La nota del treball tindrà una ponderació del 40% de la nota final.

2) En segon lloc, l'estudiant haurà de realitzar tres controls al llarg del semestre sobre el contingut teòric de les classes, tant el de les lectures obligatòries, com el contingut impartit pel professor a classe.

Aquests tres controls corresponen a:

Control 1: Tema 1 i Tema 2 (20% nota final)

Control 2: Tema 2 i Tema 3 (20% nota final)

Control 3: Tema 5 i Tema 6 (20% nota final)

Cadascun dels controls correspondrà a una ponderació del 20% de la nota final.

3) Per últim, un 10 % correspondrà a l'assistència, i participació activa a les classes i a les activitats que es proposin (discussions, debats, presentacions).

Requistis treball

Alguns dels requisits del treball (activitat 1) són els següents:

- Els treballs s'han d'enviar a través de l'eina de «Lliuraments de treballs» del Campus Virtual..

- La lletra haurà de ser Times New Roman de cos 12 i interlineat de 1.5. La bibliografia i les notes a peu de pàgina p material complementari i no dins del còmput de les pàgines. En cap cas s'han de modificar els marges. Com a exemple prendre els marges proposats en el mateix word de la pràctica.
- Format del treball: Word. Recordeu que els treballs en pdf. no seran avaluats car no es poden introduir anotacions.
- Identificació del fitxer: COGNOM i nom de l'alumne + treball. Ex: Font_Marta_1.docx
- És imprescindible utilitzar com a mínim, dos articles de les revistes acadèmiques que s'indiquen al final del document inclogui com a mínim els dos articles, no serà avaluada.
- Resulta igualmente imprescindible citar correctament les fonts. No seguir aquestes pautes formals pot comportar una no acceptació del treball.
- Per a l'avaluació del treball es tindran especialment en compte els següents aspectes:

-La capacitat d'anàlisi i de redacció (correcció ortogràfica, sintaxi, ...)

-La capacitat d'analitzar un tema en base a la teoria i els conceptes dels temes estudiats a classe.

-Les explicacions argumentades i documentades sobre el tema.

-La capacitat d'extreure'n conclusions raonades.

-La necessitat absoluta d'emprar fonts d'informació com ara bé articles de revistes especialitzades, monografies, etc.

Requisits generals sobre els models d'avaluació

Plagi i còpia

Un fenomen que ha proliferat i necessita un tractament ordenat i clar és el plagi. Acostuma a donar-se en casos de còpia d'articles o de documentació present a la xarxa (avui dia tan fàcil de copiar i enganxar), sense citar-ne la procedència i fent. Qualsevol cas de plagi o ús inapropiat del sistema de citació serà penalitzat amb el suspens de l'assignatura i l'obligació de convocatòria.

Criteris de rigor acadèmic

Resulta indispensable que, en el marc d'uns estudis d'ensenyament universitari, els treballs i les activitats dels/les estudiants i formes discursives de divulgació.

Les fonts divulgatives d'internet són útils, però en cap cas no poden substituir les veus i els canals pròpiament acadèmics. Wikipedia, la premsa informativa o els blogs lúdics no pot anar en detriment de la consulta i la citació bibliogràfica acadèmica i l'assignatura, doncs, hauran de ser textos argumentatius, amb una estructura, llenguatge i rigor propis del gènere universitari.

Per a qualsevol dubte sobre aquestes qüestions cal que l'estudiant contacti amb el professor. No seguir aquests criteris de rigor comporta una penalització en la nota o la no acceptació del treball.

Criteris formals

Els lliuraments que es produeixin en l'assignatura han de regir-se per les següents pautes de tipus formal:

Presentació: A la primera pàgina de la pràctica ha de constar la informació següent:

- Títol del treball

- Nom de l'alumne/a

- Assignatura

Numeració de pàgines: Les pàgines del treball han d'estar numerades.

Bibliografia: Cada treball ha d'incloure, al seu darrer apartat, una bibliografia que especifiqui les diverses obres utilitzades en fonts consultades, com poden ser pàgines web.

Existeixen diversos models vàlids de citació de referències bibliogràfiques. Si no especifiqueu el contrari, heu de citar segons el Manual de l'Associació de Ciències Polítiques (Per més informació, consulteu: <http://www.ipsonet.org/data/files/APSASStyleManual2006.pdf>)

In-text Citations

Brief notes on sources appear in the text as citations, providing immediate source information without interrupting the flow of the text. A citation requires only the last name of the

author(s), year of publication and (sometimes) page or chapter numbers. The page or chapter numbers must appear unless the citation refers to the entire work as a whole.

The simple author-date citation is an abbreviated way of referring to the work itself. Think of it as a kind of short title. No commas are used in the citation elements:

References

Citations direct attention to the more detailed references, which provide complete source information to aid further research. Citations are not actually cited. Be careful to

refer to the most recent edition of each book used.

The examples that follow show proper forms for common kinds of references. List all references alphabetically by author. Give the first letter of an initial, unless the author is widely

known by the first initials. Double-space between entries and indent all lines after the first in each entry. When there are several entries by the same author, place them in chronological order,

with the earliest publication first, repeating the name of the author with each new entry.

Books - One Author

Kessel, John H. 1968. *The Goldwater Coalition: Republican Strategies in 1964*. Indianapolis: Bobbs-Merrill.

The author's name and date - the bits of information in the citation - appear first, followed by the book title, place of publication, and publisher. If the city is well-known, there is no need to

identify the state (or DC). Use postal acronyms for states (MA, OH). Chapter and page numbers should be in the citations, not in the reference list.

Books - Two Authors

Sorauf, Frank J., and Paul Allen Beck. 1988. *Party Politics in America*. 6th ed. Glenview, IL: Scott Foresman.

Chapter in Multiauthor Collection

Hermann, Margaret G. 1984. "The Party Organization and Its Activities." In *Approaches to the Study of Party Organization*, ed. by Robert A. Dahl. New York: Allyn & Bacon.

Do not use a form analogous to this one for a chapter in a single author book. Rather, indicate the whole book and specify the chapter.

Edited Collections

Ball, Terence, James Farr, and Russell L. Hanson, eds. 1988. *Political Innovation and Conceptual Change*. New York: Cambridge University Press.

Note that the first author's name is listed with the last name first while the remaining authors are listed first name then last name.

Government Documents

For more detail, see Kate L. Turabian's *Manual for Writers of Term Papers, Theses and Dissertations*, ch. 12.

Congressional Reports and Documents. The reference begins with U.S. Congress, followed by any committee, year, title, Congress number, and document number of committee print.

Include bills and resolutions and publications by commissions in this category.

U.S. Congress. Senate. Committee on Foreign Relations. 1956. The Mutual Security Act. 84th Cong., 2d sess., S. Rept. 22

U.S. Congress. Senate. 1934. Report of the Federal Trade Commission on Utility Corporations. 70th Cong., 1st sess., S. Doc

Journal Articles

Aldrich, John H. 1980. "A Dynamic Model of Presidential Nomination Campaigns." American Political Science Review 74:68

The article title takes headline capitalization regardless of how it was handled in the actual journal. Allow no space between numbers.

Magazine Articles

References to popular magazines require only the author, year, article title, magazine title, month, and day (for a weekly or

Prufer, Olaf. 1964. "The Hopewell Cult." Scientific American, December.

Unpublished Work

Dissertation or Thesis

Munger, Frank James. 1955. "Two-party Politics in the State of Indiana." Ph.D. diss. [or masters thesis]. Harvard University

Paper Presented at a Meeting

Mefford, Dwain, and Brian Ripley. 1987. "The Cognitive Foundation of Regime Theory." Presented at the annual meeting of Science Association, Chicago.

Electronic Sources

World Wide Web. The most commonly used electronic source is the World Wide Web. The intent of the reference is to allow in-text citation to the reference and then to access the cited material from the information provided. The reference listing for contain the author's name; date of publication or last revision; title of document; title of complete work (if applicable), underlined and date of access, in parentheses.

Central Intelligence Agency. 1999. Afghanistan/Government. World Fact Book, 1998. <html://www.odci.gov.cia/publications 29

Per citar webs, és important que escrigueu tant l'adreça sencera, com la data última de visita. Per exemple:

<http://www.mofa.go.jp/mofaj/area/usa/hosho/jyoyaku.html> (data de la darrera consulta: 23 maig de 2011).

Traducció de cites

Recordeu que les cites textuais en castellà, anglès o francès no cal traduir-les (per entendre's llengües de l'acadèmia).

Les cites en llengües properes a les nostres (italià, portuguès,...) en principi no és necessari traduir-les.

En cas dels altres idiomes, es pot fer d dues formes:

1. Citar el text original en el text, i en una nota a peu de pàgina, fer-ne una traducció i indicant de qui és la traducció (de l'autor).
2. Fer-ne una traducció al text, i en una nota a peu de pàgina, posar l'original i qui n'és l'autor.

A mode d'exemple:

Sin embargo, el tercer punto sobre la declaración de Taiwán como parte de China era el que más disconformidad generó d especialmente si consideramos que Japón mantenía, hasta la fecha, unas excelentes relaciones con Taiwán. Según explic

"El gobierno de la República Popular China reitera que Taiwán es una parte inalienable del territorio de la República Popular China, y mantiene firmemente su Declaración de Potsdam."^[1]

[1] Traducció del autor, según el original: 中華人民共和国政府は、台湾が中華人民共和国の領土の不可分の一部であることを重ねて表明する。日本国政府は、この中華人民共和国政府の立場を十分理解し、尊重し、この立場を堅持する。

Eines de suport per a la preparació i presentació de treballs

Argumenta: Material multimèdia elaborat per diverses universitats catalanes per donar suport en les competències lingüístiques en l'àmbit acadèmic.

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/

Unitats especialment recomanables:

Unitat 3. Com es formula una hipòtesi

Unitat 10. He d'escriure una ressenya

Unitat 12. Com és la llengua virtual

Unitat 15. Com s'argumenta

Unitat 20. Com puc evitar el plagi

Unitat 23. Aprenc a produir textos

Unitat 24. He d'escriure un article

A l'hora de realitzar el treball, com s'ha esmentat, s'ha d'utilitzar, com a mínim, dos articles d'entre la següent llista. Recordar els serveis de les diferents biblioteques que tingueu més a prop (la UAB, UPF, UB, servei interbibliotecari de préstec,...) per trobar-los.

- Asia Pacific Review
- Asian Security
- Asian Journal of Political Science
- Australian Journal of International Affairs (Routledge)
- Cambridge Review of International Affairs
- Europe-Asia Studies
- Foreign Policy Analysis (FPA)
- Global Change, Peace & Security (Routledge)
- Harvard Asia Pacific Review
- International Interactions
- International Organization
- International Political Sociology
- International Relations of the Asia-Pacific
- International Studies Perspectives (ISP)
- International Studies Quarterly
- International Studies Review (ISR)
- International Theory
- Japan Forum
- Japanese Journal of Political Science
- Journal of the Royal Asiatic Society
- Journal of Southeast Asian Studies
- Regional Studies
- Review of International Studies
- Security Studies
- The China Quarterly
- The Chinese Journal of International Politics
- The Journal of Asian Studies
- The International Journal of Asian Studies
- The Pacific Review (Routledge)
- The Review of Politics

- The Washington Quarterly
- World Politics

Si algun estudiant identifica alguna revista que no està a la llista, i creu que es tracta d'una revista acadèmica de la disciplina, un correu per validar la revista.

Tanmateix, amb l'eina del podcast, podreu trobar disponibles un recull de conferències, seminaris i exposicions fetes pels mètodes de relacions internacionals a l'Àsia oriental.

[Center for Strategic and International Studies](#)

[Defense and Security](#)

[Georgetown University](#)

[International Relations Theory](#)

[UCLA International Institute Podcast](#)

Per últim, disposeu d'un seguit d'enllaços per a fer un seguiment de l'actualitat de l'Àsia Oriental.

General, zona Àsia Oriental

The Atimes

<http://www.atimes.com/>

Time Asia

<http://www.time.com/time/magazine/asia/>

The Economist

<http://www.economist.com/>

Le Monde

<http://www.lemonde.fr/>

The New York Times/The International Herald Tribune

<http://www.nytimes.com/pages/world/asia/index.html>

Casa Asia

<http://www.casaasia.es/noticias>

France 24

<http://www.france24.com/en/>

Per països

The Korea Herald

<http://www.koreaherald.com/>

The Japan Times

<http://www.japantimes.co.jp/>

Yomiuri Shinbun

<http://www.yomiuri.co.jp/dy/>

Bangkok Post

<http://www.bangkokpost.com/>

Xinhua

<http://www.xinhuanet.com/english/index.htm>

South China Post

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral	54,5	2,18	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Lectura dossier	91,5	3,66	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

Per seguir el model d'avaluació continuada, els estudiants hauran de:

-Assistir a classe i participar activament en les diferents activitats del campus virtual, com ara bé debats acadèmics a l'espai Fòrum del Moodle. Tot i que no és obligatòria l'assistència i la participació, per a aquells que sí ho facin, podran tenir una nota suplementària de fins a 1 punt.

- Lliurar 1 treball obligatori (40% de la nota)
- Realitzar presencialment 3 controls (60%) . Cadascun té un valor de 20%.

criteris bàsics d'avaluació dels controls

- Capacitat de reflectir els coneixements requerits.
- Capacitat d'articular un discurs reflexiu, profund, transversal i matisat.
- Aportació personal, crítica, comparativa i analítica dels continguts exposats.
- Capacitat de redacció precisa, concisa i consistent dels continguts exposats.

"No presentat".

Es considerarà no presentat aquell que no hagierealitzat un mínim de 3 de les 4 proves (treballs més 3 controls)

Proves de recuperació (estudiants suspesos)

En casos especials, es podrà realitzar algun tipus de prova alternativa com examen oral, examen escrit, treballs específics de desenvolupament de temes, per a poder superar i completar la part que necessiti recuperar de les proves en les quals s'estructura l'avaluació de l'assignatura. El professor valorarà en cada cas el tipus de prova a realitzar. Aquestes proves es realitzaran de la setmana 15 a la 18 del primer semestre i afectarà aquells que no hagin superat l'avaluació contínua amb una nota igual o superior a 4 i menor de 5.

Proves de recuperació (estudiants que els hi manca alguna prova)

En els casos dels estudiants que al final de l'avaluació els hi manqui algun dels controls, podran recuperar-lo en les setmanes de recuperació. Com a màxim es podrà recuperar un control.

No es realitzaran proves alternatives per pujar la nota.

El llistat dels estudiants amb dret a aquestes proves addicionals, el contingut de les mateixes i la data, lloc i horari, es publicarà a l'aula del Moodle.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova 1 (Tema 1 i 2)	20%	1	0,04	2, 4, 8, 9
Prova 2 (Tema 4 i 5)	20%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10
Prova 3 (Tema 5 i 6)	20%	1	0,04	2, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Treball escrit	40%	1	0,04	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

Bibliografia

Acharya, Amitav. 2003. «Will Asia's Past Be Its Future?» *International Security* 28(3): 149-164.

Acharya, Amitav; Buzan, Barry (eds.). 2010. *Non-Western International Relations Theory-Perspectives on and beyond Asia*, London and New York: Routledge, 2010.

Arrighi, Giovanni 2007 *Adam Smith in Beijing: Lineages of the Twenty-First Century*, Verso.

Barbé, Esther. 2008. *Relaciones Internacionales*. Madrid: Tecnos.

Baylis, John, i Steve Smith, ed. 2011. *The Globalization of World Politics. An introduction to international relations*. Oxford: Oxford University Press.

Bayly, C.A. 2004 *The Birth of the Modern World: 1780-1914*, Blackwells's, Oxford.

Beeson, Mark, i Richard Stubbs. 2012. *Routledge Handbook of Asian Regionalism*. London and New York: Routledge.

Buzan, Barry. 2010. «China in International Society: Is 'Peaceful Rise' Possible?» *Chinese Journal of International Politics* 3(1): 5-36.

Feng, Huiyun. «Is China a Revisionist Power?» *Chinese Journal of International Politics* 2(3): 313-334.

Friedberg, Aaron. 2004. «Will Europe's Past be Asia's Future?», *International Security*, Vol. 28, No. 3 (Winter 2003/04), pp. 149-164

Fukuyama, Francis. 2011. *The Origins of Political Order. From Prehuman Times to the French Revolution*, Farrar, Straus and Giroux, Nueva York.

García Segura, Caterina. 2006. «El regionalismo en Asia oriental». En *Regionalismo y desarrollo en Asia. Procesos, modelos y tendencias*, ed. Max Spoor i Seán Golden. Barcelona: CIDOB.

- Golden, Seán. 2012. *China en perspectiva. Análisis e interpretacions*, Barcelona: Edicions Bellaterra, 2012.
- Ikenberry, G. John. 2008. «The Rise of China and the Future of the West. Can Liberal System Survive?». *Foreign Affairs* 87(1): 23-37.
- Ikenberry, G. John; Mastanduno, Michael (eds.). 2003. *International Relations Theory and the Asia-Pacific*, New York: Columbia University Press.
- Kang, David 2010 *East Asia before the West. Five Centuries of Trade and Tribute*, New York: Columbia University Press.
- Kang, David C. 2007. «Power, Interests, and Identity in East Asian International Relations, 1300 to 1900». En *China Rising. Peace, power and order in East Asia*, New York: Columbia University Press.
- Katzenstein, Peter J. 2008. «Japan in the American Imperium: Rethinking Security». *The Asia-Pacific Journal: Japan Focus*. http://www.japanfocus.org/-Peter_J_-Katzenstein/2921.
- Kissinger, Henry. 2001. *Diplomacia*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, capítol 3 i 4.
- Kissinger, Henry. 2012. *China*. Barcelona: Debate, pp. 25-52 (capítol 1) i 76-109 (capítol 3)
- Liu Lydia H. 2004 *The Clash of Empires. The Invention of China in Modern World Making*, Cambridge: Harvard University Press.
- Mearsheimer, John. J. 2001. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W.W. Norton, pp 1-28.
- Mishra, Pankaj 2012 *From the Ruins of Empire*, Farrar, Straus & Giroux, New York.
- Qin Yaqing. 2005. «Core Problematic of International Relationship Theory and the Construction of a Chinese School», *Social Sciences in China*, vol. 26, n.º 4, 2005, pp. 62-72.
- Qin Yaqing. 2007 «Why Is There No Chinese International Relations Theory», *International Relations of the Asia-Pacific*, vol. 7, n.º 3, 2007, pp. 313-340.
- Qin, Yaqing 2009 «Relationality and Processual Construction: Bring Chinese Ideas into International Relations Theory», *Social Sciences in China*, vol. 30, n.º 4, 2009, pp. 5-20.
- Qin, Yaqing. 2012. «Cultura y pensamiento global: una teoría china de las relaciones internacionales», *Revista CIDOB d'Afers Internacionals*, n.100, p. 67-90.
- Ramo, Joshua Cooper. 2004. *The Beijing Consensus*, The Foreign Policy Centre, Londres, 2004. <<http://fpc.org.uk/fsblob/244.pdf>>.
- Said, Edward W. 1978 *Orientalism*, Harmondsworth: Penguin.
- Said, Edward W. 1993 *Culture and Imperialism*, London: Chatto & Windus.
- Sodupe, Kepa. 2003. *La teoría de las Relaciones Internacionales a comienzos del siglo XXI*. Zarautz: Argitaipen Zerbitzua Euskal Herriko Unibertsitatea.
- Spence, Jonathan D. 1999 *The Search for Modern China*, New York [etc.]: W.W. Norton & Company.
- Wang Hui, 2011. *The Politics of Imagining Asia* [trad. Theodore Hutners], Harvard University Press, Cambridge, 2011.
- Wang Hui. 2007. «¿Cómo interpretar "China" desde la "modernidad"?», *Anuario Asia-Pacífico* 2006, Fundación CIDOB, Casa Asia, Real Instituto Elcano, Barcelona, 2007, pp. 471-481.
- Yahuda, Michael. 2004. *International Relations of the Asia-Pacific*. London and New York: Routledge.

Yan Xuetong. 2011. *Ancient Chinese Thought, Modern Chinese Power*, Princeton University Press, Princeton NJ, 2011.

Yeo, Lay Hwee, i Lluç López i Vidal. 2008. «Regionalism and Interregionalism in the ASEM Context. Current Dynamics and Theoretical Approaches». *Documentos CIDOB Asia* (23): 1-76.

Zhang, Feng. 2009. «Rethinking the 'Tribute System': Broadening the Conceptual Horizon of Historical East Asian Politics». *Chinese Journal of International Politics* 2: 597-626.

Zhao Tingyang. 2006. «"Credit" Human rights: A Non-Western Theory of Universal Human Rights», *Social Sciences in China*, vol. 4, 2006, pp. 14-26.

Zhao Tingyang. 2006. «Rethinking Empire from a Chinese Concept of "All-under-Heaven (Tianxia)"», *Social Identities*, vol.12, n.º1, 2006, pp. 29-41.

Zhao Tingyang. 2009. «A Political World Philosophy in Terms of "All-under-heaven (Tian-xia)"», *Diogenes*, 2009, n.º 221, pp. 5-18.

Zheng Bijian, «Diez puntos de vista sobre el ascenso pacífico de China y sobre las relaciones entre China y Europa», *Real Instituto Elcano*, Madrid, 2005.

Zorgbibe, Charles. 1997. *Historia de las Relaciones Internacionales 2. Del Sistema de Yalta hasta nuestros días*. Madrid: Alianza Universidad.